

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **N. T. T.**, zastoupené opatrovnicí M. H., zaměstnankyní Krajského soudu v Plzni, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 296/2003-20 ze dne 30. 5. 2003,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 296/2003-20 ze dne 30. 5. 2003 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

Odůvodnění:

Dne 12. 6. 2003 žalovaný (dále jen stěžovatel) napadl včas podanou kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí č. j.: OAM-12093/VL-20-C10-2001 ze dne 4. 9. 2002 a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Zrušeným rozhodnutím stěžovatele nebyl žalobkyni udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a současně bylo vysloveno, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 cit. zákona. Soud rozhodnutí stěžovatele zrušil pro vadu správního řízení, která spočívá ve skutečnosti, že rozsudek, konkrétně jeho odůvodnění, je v rozporu s § 47 odst. 3 správního řádu a § 27 a násl. zákona č. 325/1999 Sb., neboť neobsahuje žádné důvody, jež vedly tento správní orgán k neudělení azylu dle § 13 tohoto zákona. Toto porušení vede k soudní nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Jak soud ve svém rozsudku uvedl, žalobkyně se od počátku správního řízení domáhala udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Předpoklady pro udělení tohoto typu azylu jsou stanoveny v § 13 cit. zákona. Krajský soud

vyčítá napadenému správnímu rozhodnutí, že z jeho odůvodnění není možno zjistit, jaký konkrétní důvod vedl stěžovatele k přijetí závěru o neudělení azylu ve smyslu § 13 odst. 1 a 2 cit. zákona. Stěžovatel totiž v odůvodnění rozhodnutí jen doslovně ocitoval znění § 13 zákona o azylu a k tomu připojil obecné konstatování, že žadatelka o udělení azylu nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 cit. zákona. Naproti tomu stěžovatel vůbec neuvedl, na základě kterých důkazů dospěl k uvedenému závěru, ani neprovedl jejich hodnocení, jež vyústilo v závěr o neudělení tohoto azylu. Pro tuto vadu správního řízení vydal Krajský soud v Plzni rozsudek, kterým napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a současně mu vrátil věc k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle stěžovatele ust. § 13 zákona č. 325/1999 Sb. upravuje přesně a jednoznačně podmínky, které musejí být pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny splněny. V případě žalobkyně, která ve správním řízení sama uváděla, že její rodiče žijí v České republice již řadu let na základě povolení k dlouhodobému pobytu, a sama nebyla a není ani „manželem azylanta“, „svobodným dítětem azylanta mladším 18 let“ a ani „rodičem azylanta mladšího 18 let“, se správní orgán omezil na pouhé konstatování, že žadatelka o azyl nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 cit. zákona. Za daného faktického i právního stavu nenastupuje dle stěžovatele ani správní úvaha, zda se může jednat o případ hodný zvláštního zřetele k udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Stěžovateli se navíc jako nesrozumitelný a nedostatečně zdůvodněný jeví závěr soudu o povinnosti správního orgánu uvést důkazy a provést jejich hodnocení, když vysloví, že žadateli o azyl se neuděluje azyl mj. pro nesplnění podmínek podle cit. ustanovení. Takové důkazy, kromě vlastního tvrzení žalobkyně a jí případně sdělených údajů k rodinným příslušníkům, pokud by vůbec pobývali na území České republiky, které si může správní orgán ověřit pouze v své evidenci žadatelů o azyl, totiž dle stěžovatele ani neexistují. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň žádá soud, aby přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ze správního spisu stěžovatele Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl žalobkyní podán 11. 12. 2001. V návrhu žalobkyně uvedla, že na území České republiky z rodinných příslušníků pobývají pouze její matka a otec. Žalobkyně rovněž uvedla, že současně s ní nežádají o azyl žádní rodinní příslušníci. Dále ze spisu vyplývá, že žalobkyně uzavřela 24. 5. 2002, tedy v průběhu správního řízení, manželství s panem P. T.. Dne 9. 8. 2002 byl se žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení azylu, v rámci něhož žalobkyně vypověděla, že její rodiče pobývají v České republice na základě povolení k dlouhodobému pobytu.

Dne 8. 9. 2003 Krajský soud v Plzni usnesením č. j. 59 Az 296/2003-42 ustanovil žalobkyni opatrovnicí pro řízení o kasační stížnosti paní M. H., pracovnici Krajského soudu v Plzni, neboť soud zjistil, že se žalobkyně nezdržuje na svém původním místě pobytu v České republice, v C., H. 11, ani na své pozdější adrese v C., H. 11. Vzhledem k tomu, že se soudu nepodařilo zjistit skutečné místo pobytu žalobkyně, ustanovil jí dle ust. § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. opatrovnici, s níž je v řízení pokračováno.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodu uplatněného kasační stížností a dospěl k závěru, že tato je důvodná.

Udělování azylu za účelem sloučení rodiny je upraveno v ust. § 13 zákona č. 325/1999 Sb. Podle něj rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení se pro účely sloučení rodiny rodinným příslušníkem rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let nebo rodič azylanta mladšího 18 let. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželu azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Náležitosti správního rozhodnutí i pro účely správního řízení dle zákona č. 325/1999 Sb. jsou stanoveny v ust. § 47 správního řádu. Z ust. § 47 odst. 3 správního řádu vyplývá, že v odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zruší soud rozhodnutí napadené žalobou pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Z ust. § 13 zákona č. 325/1999 Sb. vyplývá, že azyl za účelem sloučení rodiny se uděluje pouze v případech hodných zvláštního zřetele, a to toliko tehdy, jestliže žadatel o azyl je rodinným příslušníkem azylanta ve smyslu odstavce 2 cit. ustanovení. Vymezení pojmu rodinný příslušník je dáno v tomto ustanovení naprosto explicitně a neposkytuje správnímu orgánu žádný prostor pro správní úvahu. Je-li tedy žadatel rodinným příslušníkem azylanta a jde-li o případ zvláštního zřetele hodný, existuje na udělení azylu podle § 13 právní nárok. Zda se v dané věci jedná o případ hodný zvláštního zřetele, musí posoudit správní orgán a jeho úvahy se nezbytně musejí promítnout do odůvodnění rozhodnutí. Avšak taková úvaha může následovat teprve v okamžiku, kdy účastník řízení tvrdí, že je rodinným příslušníkem azylanta ve smyslu § 13 odst. 2 cit. zákona, na podporu svého tvrzení předkládá nebo označuje důkazy a správní orgán tuto skutečnost nepochybně zjistí. Žalobkyně sice ve správním řízení označila jako jeden z důvodů žádosti o udělení azylu přání žít a pracovat s rodiči, tedy sloučit rodinu, avšak zároveň uvedla, že její rodiče se v České republice zdržují na základě dlouhodobého povolení k pobytu. Žalobkyně tak v průběhu správního řízení ani netvrdila skutečnosti svědčící tomu, že by splňovala podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a nepředložila či neoznačila v tomto směru jakékoliv důkazy (§ 34 odst. 3 správního řádu). Již z údaje o datu narození u označení účastníka řízení v záhlaví rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně není svobodným dítětem azylanta mladším 18 let (§ 13 odst. 2 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb.). Ze správního spisu, zejména z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu, z protokolu z pohovoru k žádosti o udělení azylu a z oddacího listu navíc rovněž nepochybně vyplývá, že žalobkyně není rodičem azylanta mladšího 18 let, když v době rozhodování správního orgánu byla bezdětná, a rovněž není manželkou azylanta, neboť v době rozhodování byla manželkou českého státního občana, což je uvedeno v napadeném rozhodnutí. Jestliže z tvrzení žalobkyně ve správním řízení a jí dodaných podkladů pro správní řízení jednoznačně vyplývá, že není rodinným příslušníkem azylanta ve smyslu ust. § 13 odst. 2 cit. zákona, není v řízení o udělení azylu prostor pro úvahu správního orgánu, zda se v dané věci jedná o případ zvláštního zřetele hodný, a postačí, když správní orgán v odůvodnění rozhodnutí konstatuje, že podmínky pro udělení azylu podle § 13 splněny nejsou. S ohledem na skutkové okolnosti pak takové rozhodnutí splňuje náležitosti stanovené v ust. § 47 správního řádu. Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by žalobou napadené správní rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, pro který Krajský soud v Plzni toto rozhodnutí zrušil.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že důvody kasační stížnosti jsou naplněny, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán výše uvedeným právním názorem. V dalším řízení je pak třeba, aby se Krajský soud v Plzni zabýval věcně důvodností podané žaloby, zejména otázkou, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona č. 325/1999 Sb. Vzhledem k neprodlenému rozhodnutí ve věci samé Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud podle § 110 odst. 2 s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. 3. 2004

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu